

Man har arbejdet i Ro, i Alvor og med Saglighed, vel vidende, at det var en meget vanskelig Opgave, man gav sig i Lag med, en Opgave, hvis Løsning kunde blive til Samfundets Skade, dersom man ikke var paapasselig overfor Konsekvenserne, men som kunde blive til Gavn for Samfundet, dersom man fandt Regler, der tog berettigede Hensyn baade til Samfundets Tarv og til Personens Frihed.

Naar man nu ser den Alvor, hvormed Kommissionen har arbejdet, kan jeg ikke sige andet, end at det forundrer mig noget, naar den højtærede Justitsminister i sin Forelæggelsestale kan animere Rigsdagen til at forcere Arbejdet for at faa vedtaget Loven herbjemme, før Ægteskabslovgivningen bliver endelig gennemført i sin hele Skikkelse i Sverige og Norge. Jeg skal med Formandens Tilladelse citere den paa-gældende Passus i Forelæggelsestalen. Den lyder saaledes: „Hvis det lykkes, som jeg haaber, at gennemføre dette Forslag her i Danmark i en nær Fremtid, vil vi med eet Spring komme foran de to andre nordiske Lande, idet vi saa vil have en moderne Lov om hele Ægteskabet, medens man i Sverige og i Norge hidtil kun er naaet til at have den moderne Lov om Ægteskabs Indgaaelse og om Skilsmisse“. Jeg skal tværtimod henstille til den høje Rigsdag at tage Eksempel af Kommissionen og behandle Sagen med Varsomhed, med Alvor og med Saglighed. Vi maa hellere bruge længere Tid til at forhandle frem og tilbage om Sagen og saa naa til Bunds i den, selv om vi skulde løbe den Fare, at Sverige og Norge kommer os i Forkøbet, hvad de sagtens vil kunne, da de allerede har vedtaget den halve Del af det Lovforslag, vi har liggende for os for Tiden. Vi maa ikke være forhastede og kortsynede, for vi maa erindre, at det bliver værre bagefter at lave om paa Loven og lappe paa den paa forskellige Steder.

Nu vil jeg for at spare den højtærede Justitsminister for Ulejlighed sige, at, naar jeg tidligere saa kraftigt har pointeret, at vi trængte til at faa en ny Ægteskabslov herbjemme, og henstillede, at vi fik Lovforslag derom fremsat for Rigsdagen snarest, medens jeg nu, hvor den endelig ligger paa Rigsdagens Bord og skal forhandles, maner saa kraftigt til ikke at forhaste os, saa er Grunden den, at jeg mener, at der er Fare for, at vi gaar hen og forhaster os og laver en Lov, som vi bagefter fortryder. Vi har ogsaa her i Rigsdagen ofte i den senere Tid været ude for det, at vi ikke har faaet

den fornødne Tid til nøje Overvejelse af de Sager, vi skulde tage Bestemmelse om. Jeg vil derfor foretrække, at vi ikke med „eet Spring“ forhaster os og kommer foran Sverrig og Norge, men i Saglighed og Ro drøfter Sagen og faar den ordentligt og grundigt behandlet.

Efter disse indledende Bemærkninger skal jeg gaa over til at behandle Lovforslaget, som jeg i det store og hele hilser hjertelig velkommen. Men jeg har alligevel paa adskillige Punkter mine Indvendinger og Kritik, som jeg nu skal komme frem med.

Først og fremmest omhandler Lovforslaget Regler om Forlovelse; dette er meget praktisk, da vi aldrig har haft lovfæstede Regler derom før, hvad jeg fandt var en absolut Mangel. Vi faar nu indført Ret til Erstatning for en hævet Forlovelse under visse Betingelser, men jeg savner ganske en Paragraf, der taler om, hvorledes to Forlovede skal forholde sig med Tilbagegivning af de i Forlovelsestiden udvekslede Gaver, naar Forlovelsen ophæves. Nu har vi den Regel i Praksis, at de Gaver, der er givet mellem Forlovede med det fælles fremtidige Hjem for Øje, skal leveres tilbage til den, der har givet dem, modsætningsvis de Genstande der er givet til personligt Brug. Jeg kunde ønske, at vi nu, da vi endelig skal have en Kodifikation, fik en Regel ført ind her, der afløste Praksis.

Det glæder mig at se, at der ogsaa indenfor de andre Partier er Misfornøjelse med Lovforslagets § 2. Den indfører i Stedet for de tvungne Ægteskaber, som Forordningen af 1734 medførte, en passende Erstatning til Kvinden for den ved den ophævede Forlovelse forvoldte Forstyrrelse i hendes Stilling og Forhold. Jeg har med Forundring set, at man finder, at det for Nutidens Opfattelse er stødende, at et Ægteskab skal kunne fremtvinges, og at man i Stedet derfor indfører, at Kvinden skal have en passende Erstatning. Naar man gaar ud fra som Lovforslaget, at der vil blive indført den tvungne, borgerlige Vielse, kan jeg ikke se, at det skulde kunne være stødende for Ægteskabets Idé, at man fremtidig ogsaa kunde fremtvinge et Ægteskab, for saa er jo Ægteskabet mellem en Mand og en Kvinde kun en blot og bar Kontrakt mellem de to Mennesker med Statens Sanktion. Derfor kunde det efter min Mening ikke virke stødende, om man kunde fremtvinge en saadan Kontrakt. Nu vil jeg ikke hævde, at jeg ønsker at bibeholde Reg-